

**100%
KRINGLOOP!**

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. de Staatssecretaris
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Arnhem, 10 januari 2022

Betreft: "Consultatie invoering uitgebreide producentenverantwoordelijkheid textiel"

Geachte mevrouw Heijnen,

Als Branchevereniging Kringloopbedrijven Nederland (BKN), maken wij graag gebruik van de internetconsultatie voor de invoering van de uitgebreide producenten verantwoordelijkheid textiel (hierna te noemen UPV).

U bent mogelijk al enigszins bekend met onze branche, maar voor de zekerheid maken we graag van de gelegenheid gebruik om een kort profiel te schetsen. Kringlooporganisaties maken een bijzondere ontwikkeling door. Toen de eerste kringloopwinkels zo'n 50 jaar geleden ontstonden was armoedebestrijding meestal de reden voor oprichting. Dit sociale dna bij kringlooporganisaties is altijd gebleven. Inmiddels werken er vele mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij ons.

Anno 2021 kunnen we zeggen dat de kringloopbranche een bijzondere transitie heeft doorgemaakt. Met name in de afgelopen 10 jaar is het hard gegaan. De branche heeft een flinke metamorfose ondergaan. Professionalisering en schaalvergroting gaan hand in hand, zonder dat het not-for-profit principe wordt losgelaten.

Op steeds meer plekken ontstaan grote kringloopwarenhuizen met producten die bijna niet meer van nieuw zijn te onderscheiden. Ondertussen weet de kringloop steeds meer doelgroepen te bereiken. Het aantal klanten stijgt jaar in, jaar uit. 2e hands is voor steeds meer mensen het nieuwe normaal. BKN is één van de initiatiefnemers van 'Green Friday', waarmee we laten zien dat het anders kan. Dat het anders kan zien we ook aan de klanten die onze winkels binnenkomen; jong, oud, arm, rijk, hoog- en laag opgeleid. Ook steeds meer bedrijven in de retail zien deze ontwikkeling en werken met ons samen. Zeeman, Coolblue, Bosch-Siemens en Ikea zien dat de wereld vraagt om duurzamere verdienmodellen.

In 2020 hebben wij ondanks de coronacrisis een recordhoeveelheid van 150 miljoen kg aan goederen ingezameld. Van alles wat binnenkwam hebben wij 49% hebben kunnen verkopen in onze winkels. Goed voor 157 miljoen kg vermeden CO2 uitstoot. Ondanks de maandenlange lockdown hebben we slechts 5% minder goederen verkocht. Hiermee laten we zien dat producthergebruik niet meer is weg te denken in onze economie.

[Standpunt BKN ten aanzien van UPV textiel](#)

Dan nu over naar de invoering van de UPV voor textiel, waar wij graag op reageren.

De kringloopbranche ziet de UPV als een welkome ontwikkeling (zie ook onze publieke reactie die wij samen met de NVRD hebben opgesteld <https://www.nvrd.nl/nieuwsberichten/2021/manifest-afval-en-kringloopbranche-staatssecretaris-zet-nu-in-op-circulaire-economie-voor-textiel>)

De kringloopbranche vormt een belangrijke schakel in de inzameling en het opnieuw in omloop brengen van gedragen kleding. In 2020 hebben de bij BKN aangesloten organisaties zo'n 27 miljoen kilogram aan gedragen kleding ingezameld. We weten zo'n 10 a 15% van deze kleding via onze winkels weer in omloop te brengen. En we zien volop mogelijkheden voor groei.

We willen dan ook graag een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen van de voorliggende UPV. Evident is dat wij een bijdrage zullen leveren aan het stimuleren van lokaal hergebruik. Hergebruik (producthergebruik) leidt tot levensduurverlenging van kleding en zorgt ervoor dat er minder nieuwe kleding zal worden gekocht. In de afval hiërarchie (R-ladder) is hergebruik (re-use) één van de beste keuzes voor het verkleinen van de CO2 uitstoot en de verdere milieu impact.

Aandachtspunten UPV

Vorbereiding voor hergebruik

Wij hebben in de concept AMvB voor de UPV (art. 3 en art. 4) teruggelezen dat de doelstelling voor *producthergebruik*, zoals door uw voorganger mevrouw van Veldhoven zijn toegevoegd aan het beleidsprogramma circulair textiel 2020 - 2025 (van 5% nu, naar 10% in 2025 en 15% in 2030)¹, in de voorliggende AMvB zijn vertaald in doelstellingen voor *voorbereiding voor hergebruik*. Hier maken wij ons zorgen over.

Hoewel wij deze keuze begrijpen, aangezien de term voorbereiding voor hergebruik aansluit op de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen, zien wij en onze achterban in deze formulering een serieus risico.

Vorbereiding voor hergebruik betreft het nuttig toepassen door controleren, schoonmaken of repareren, waarbij producten of componenten van producten, die afvalstoffen zijn geworden, worden klaargemaakt *zodat ze zullen worden hergebruikt* zonder dat verdere voorbehandeling nodig is.

Er zit in onze optiek een groot potentieel verschil in *voorbereiding voor hergebruik* en daadwerkelijk *producthergebruik*. Vorbereiding voor hergebruik lijkt meer een inspanningsverplichting, terwijl daadwerkelijk hergebruik (dus het aantal stuks of kilogrammen 2e hands kleding dat daadwerkelijk over de toonbank is gegaan) een échte en ook een goed meetbare resultaatsverplichting is.

We zien een mogelijk risico dat kleding als voorbereiding voor hergebruik zal worden geregistreerd, maar dat het daadwerkelijk (product)hergebruik uiteindelijk nooit zal plaatsvinden (of niet te controleren valt dat het plaatsvindt). Dat risico wordt groter naarmate de afstand die de kleding af moet leggen om hergebruikt te kunnen worden groter wordt. Hoe verder van Nederland af, hoe moeilijker het wordt zicht te houden op daadwerkelijk hergebruik. Een probleem dat zich ook voordoet bij andere UPV's.

Een ander punt waar we u op willen wijzen is de vraag hoe om te gaan (met de registratie van) onverkochte voorraden en retouren. Wij achten de kans groot dat onverkochte voorraden en retouren door producenten en retailers als *voorbereiding voor hergebruik* geregistreerd zullen gaan worden. In dat geval zullen de geformuleerde doelstellingen voor de UPV waarschijnlijk op dit

¹ Voortgangsrapportage 2021 Beleidsprogramma circulair textiel 2020 – 2025, Kamerstuk 2021D18938 20 mei 2021 <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D18938&did=2021D18938>

moment al worden gehaald. Wij zien dit als een extra argument om de doelstelling (én dus het meetpunt) te verschuiven naar feitelijk *producthergebruik*.

Indien er verschillen ontstaan tussen de administratieve werkelijkheid en de feitelijke recycling en hergebruik, dan kan dat het maatschappelijk draagvlak voor deze UPV stevig gaan ondermijnen. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan de UPV voor verpakkingen, waar de administratieve werkelijkheid ook veel rooskleuriger is dan de praktijk.

Zoals gezegd achten we de kans groot dat doelstellingen voor *voorbereiding voor hergebruik* momenteel al ruimschoots worden gehaald. Dat zou als consequentie kunnen hebben dat deze doelstelling de sector niet aanspoort om meer producthergebruik te realiseren.

Wij vragen ons af of uw ministerie onze zorgen deelt? En indien dat zo is, welke aanvullende maatregelen u denkt te moeten nemen om dit risico te mitigeren? Wij denken dat het meten van werkelijk producthergebruik een veel eerlijker beeld geeft en dat dit in de praktijk ook prima meetbaar is; immers hoeveel stuks tweedehands kleding er (in Nederland) worden verkocht is te achterhalen en conversiegewichten om dit om te zetten in kilo's zijn beschikbaar.

Verslaglegging

Een grote uitdaging voor de UPV wordt de transparantie en traceerbaarheid van de verwerking van het gebruikte textiel. Dit betreft niet alleen de realisatie van producthergebruik, maar ook de realisatie van de recyclingdoelstellingen. Naarmate de fysieke afstand groter wordt dat het textiel af moet leggen om conform doelstellingen verwerkt te worden, hoe moeilijker de traceerbaarheid ervan wordt.

De eisen die in de UPV gesteld worden ten aanzien van de verslaglegging (art. 7) lijken ons nog onvoldoende om dit risico het hoofd te bieden. Wij denken dat er nadere eisen nodig zijn ten aanzien van verslaglegging om de noodzakelijke traceerbaarheid en transparantie af te dwingen.

Eventuele nadere eisen zullen vermoedelijk leiden tot meer administratieve lasten voor ketenpartijen. Wij zien een rol voor het ministerie om de ketenpartijen voor deze administratieve lasten te compenseren.

Deelt u onze zorg ten aanzien van transparantie en traceerbaarheid en zo ja, bent u bereid om aanvullende eisen of randvoorwaarden op te nemen ten aanzien van de verslaglegging en monitoring?

Organisatiestructuur

Zoals wij in ons samen met de NVRD opgestelde manifest reeds stelden zien wij de producentenverantwoordelijkheid als een belangrijke bouwsteen voor een circulaire textielketen. BKN heeft vertrouwen in het huidige inzamelsysteem voor textiel waarin gemeenten de verantwoordelijkheid dragen voor de inzameling. Vanaf 2025 zullen zij ook verantwoordelijk worden voor de gescheiden inzameling van textiel.

Nu de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de inzameling van textiel verschuift van gemeenten naar producenten ontstaat er mogelijk een onduidelijke situatie. Gemeenten én producten zijn in 2025 beiden verantwoordelijk voor de (gescheiden) inzameling van gebruikt textiel.

Bij de verschuiving van de verantwoordelijkheid van publiek naar privaat pleiten wij er bij uw ministerie voor om middels het opnemen van aanvullende randvoorwaarden in de AMvB voor de UPV, gemeenten voldoende in staat te stellen om regie te kunnen blijven voeren.

Tot slot

De invoering van de UPV per 1 januari 2023 lijkt ons ambitieus. Hoewel wij vinden dat producenten lang genoeg de tijd gehad hebben om de invoering van de UPV voor te bereiden, zijn wij van mening dat de UPV niet te gehaast ingevoerd moet worden. Er moet tijd zijn om opduikende 'kinderziektes' op te lossen, alvorens het systeem in werking treedt.

Wij hopen met deze reactie u en uw ministerie enerzijds te complimenteren met deze vooruitstrevende UPV, maar u anderzijds ook bewust te maken van enkele belangrijke risico's.

Hoe dan ook staan de bij BKN aangesloten kringloopbedrijven klaar om een bijdrage te leveren aan het circulair maken van de textielketen.

Met vriendelijke groet,

Leonie Reinders,